

РЕШЕНИЕ

№ 39927

гр. София, 15.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 21.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **6431** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ във връзка чл. 203, ал. 1 от АПК.

Образувано е по искова молба с вх. № 18421/28.05.2026 г. по описа на Административен съд София-град /АССГ/, подадена от Т. А. Т., като се иска Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/ да бъде осъдена да заплати обезщетение в общ размер на 2000 евро, а именно – 1800 евро обезщетение за неимуществените вреди, и 200 евро обезщетение за имуществените вреди /уточнение от 04.06.2026 г./, причинени от отменената като незаконосъобразна заповед за прилагане на принудителна административна мярка /ПАМ/ № 26-4332-001263/12.03.2026 г., издадена от полицейски инспектор в отдел „Пътна полиция“ - СДВР, ведно със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на решението по адм. дело № 4193/2026 г. на АССГ до окончателното изплащане на сумата.

Посочва се, че от датата на издаване на заповедта до постановяване на съдебното решение – 14.05.2026 г., ищецът е бил лишен от възможността да управлява моторно превозно средство, като е бил поставен в положение на сериозно ограничение в ежедневието си живот, придвижване и нормално осъществяване на личните и служебните ангажименти. Претърпени били неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, притеснение, чувство на несигурност, безпокойство, неудобство, накръняване на нормалното му ежедневие. Били налице предпоставките за ангажиране отговорността на ответника – отменен незаконосъобразен акт, вреди и причинно-следствена връзка между вредите и акта. Твърди, че размерът на обезщетението следвало да се определи по справедливост, вкл. и предвид факта, че ищецът не бил уведомен за служебно прекратената регистрация и бил принуден да води съдебно производство.

В открито съдебно заседание ищецът Т. А. Т., редовно призован, не се явява и не се представлява. Депозирана е молба по хода на делото, като не се сочат доказателства и не се правят доказателствени искания, моли се да бъде постановено решение съобразно иска.

Докладвана е след проведеното открито съдебно заседание молба от ищеца, в която подробно излага съображения по съществото на спора, но не сочи доказателства и не прави доказателствени искания. Твърди се, че отнемането на СУМПС е създадо не само неудобства, а е довело до съществено нарушаване на установения начин на живот на ищеца и до затруднения при изпълнение на служебните му и семейни задължения. Сочи, че работи извън [населено място], като нямало удобен градски транспорт и се налагало да търси съдействие от трети лица, доколкото ползването на такси не представлявало реална и разумна алтернатива. Съдействие било необходимо и за изпълнение на медицинските ангажименти на родителите му, които имали здравословни проблеми и разчитали на неговата помощ. Мотивира изпитването на негативни преживявания. Моли искът да бъде уважен.

Ответникът – СДВР, редовно призован, чрез процесуалния си представител оспорва иска и моли да бъде отхвърлен. Твърди се, че не била налице пряка причинно-следствена връзка между заповедта за налагане на ПАМ и неимуществените вреди, като акцентира, че ищецът имал и други актове по ЗДВП. По този начин не можело да се установи точно от кой от тях са причинени вреди. Алтернативно – ако се приеме, че са налице предпоставките за ангажиране отговорността на ответника, моли за определяне размера на обезщетението по справедливост, като се съобрази, че това не е първото нарушение на ищеца. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения по съществото на спора са изложени в писмения отговор на исковата молба, в който се акцентира, че присъждането на обезщетение не може да бъде източник на обогатяване. Направено е и възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура, редовно призована, дава заключение за недоказаност на вредите, поради което и искът следвало да се отхвърли изцяло.

Въз основа на твърденията на страните и приложените по делото писмени доказателства Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав установи следното от фактическа страна:

Със заповед за прилагане на ПАМ № 26-4332-001263/12.03.2026 г., издадена от полицейски инспектор в отдел „Пътна полиция“ - СДВР, на Т. А. Т. е наложена ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“ (гг) от ЗДВП – временно отнемане на СУМПС до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца.

С влязло в сила определение от 08.04.2026 г. по адм. дело № 4193/2026 г. на АССГ е спряно изпълнението на заповедта.

С решение от 14.05.2026 г. по адм. дело № 4193/2026 г. на АССГ, което е окончателно, цитираната заповед е отменена.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав формира следните правни изводи:

Искът е допустим като подаден от лице с активна процесуална легитимация, което твърди, че е претърпяло имуществени и неимуществени вреди, и е насочен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто отменен като незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите /чл. 128, ал. 1, т. 6 във връзка с чл. 203, ал. 1, чл. 204, ал. 1 АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ и чл. 205, ал. 1 АПК във връзка с чл. 7, ал. 1 ЗОДОВ във връзка с чл. 37, ал. 2 от Закон за Министерството на вътрешните работи – ЗМВР във връзка с чл. 9, ал. 2 ПУДМВР/.

На основание чл. 7, ал. 1 от ЗОДОВ искът за обезщетение се предявява срещу органите, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите. Съгласно чл. 205, ал. 1 от

АПК „искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите“, като в § 1, т. 1 от ДР на АПК е дадена легална дефиниция на административен орган – „органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон, включително лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги“. В конкретния случай ответник е СДВР, доколкото издателят на отменената като незаконосъобразна заповед е полицейски инспектор към съответната областна дирекция на МВР.

Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. по тълк. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС: „при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожяемите административни актове, при нищожните - това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи - от момента на преустановяването им“. Съгласно чл. 204, ал. 1 и, ал. 2 АПК искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред или заедно с оспорването му до приключване на първото заседание по делото. Спазено е изискването по чл. 110 от ЗЗД, приложим на основание § 1 от ЗР на ЗОДОВ, регламентиращ общата петгодишна давност за инициране на производство за присъждане на обезщетение. Последното е преюдициален въпрос, чийто отговор определя и една от предпоставките за основателност на предявения иск за вреди.

В случаите, в които исковата претенция бъде уважена като основателна, се разглежда и акцесорното искане за присъждане на претендираната лихва, като за неговата допустимост също се изследва изтекла ли е или не погасителната давност. Началният момент за неговото предявяване е моментът на преустановяването на незаконните действия или бездействия на административните органи, съответно - от момента на влизане в сила на решението, с което се отменят унищожяемите административни актове, при нищожните - това е моментът на тяхното издаване. Вземанията за лихви се погасяват с изтичането на тригодишен срок /чл. 111, б. „в“ от ЗЗД/ - предпоставка за разглеждане искането за основателност на вземането при преюдициално разрешен въпрос за основателността на главното вземане.

Разгледан по същество, искът е НЕОСНОВАТЕЛЕН.

1. Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК физическите лица могат да предявят иски за обезщетения за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, като въз основа на препращащата норма на чл. 203, ал. 2 от АПК за неуредените въпроси субсидиарно се прилагат правилата на ЗОДОВ. Производството за обезщетения е уредено от законодателя в глава единадесета от АПК, към които препраща и чл. 1, ал. 3 от ЗОДОВ.

На основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ „държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове“. Увреждането на физическите лица, в случая претърпяването на имуществени и неимуществени вреди, представлява сложен юридически състав, чиито предпоставки следва да са налице кумулативно при търсене на отговорност на съответния административен орган. Ангажирането на отговорността и присъждането на обезщетение е допустимо при наличието на следните елементи: незаконосъобразен административен акт, вреда,

причинна връзка между акта и вредата, а в случаите на деяние /действие или бездействие/, противоправност на деянието и причинно-следствената му връзка с настъпилата вреда. За целите на закона е от значение не съществуването на някаква причинна връзка, а същата да е пряка и непосредствена. Под преки вреди следва да се разбират онези, които са типична, нормално настъпваща по време и място последица от незаконосъобразния акт, действие или бездействие. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправното действие или бездействие, установения за незаконосъобразен акт. Липсата на който и да е елементите от посочения фактически състав води до невъзможност да се реализира отговорността на държавата и общината по предвидения от закона ред. В тежест на ищеца е да докаже наличието на причинна връзка между отменения акт на административния орган /неговото незаконосъобразно действие или бездействие/ и твърдените претърпени имуществени и неимуществени вреди /чл. 154 от ГПК/.

2. Елемент от фактическия състав по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е незаконосъобразният акт да е издаден и незаконосъобразното поведение да е проявено при или по повод административна дейност. „Законодателят не е дал легална дефиниция на понятието „административна дейност“ за целите на ЗОДОВ в самия закон. Дефиниция на това понятие няма и в други актове на позитивното право. Това налага установяването на съдържанието му по тълкувателен път. /.../ В чл. 1 подходът е друг. Посочени са два признака, които определят основанието. Първият е незаконосъобразността на актове, действия и бездействия. Тоест, индивидуализацията е направена не по функционалното съдържание на акта, действието или бездействието, а единствено с оглед на неговата законосъобразност. И вторият - при и по повод изпълнение на административна дейност. „Административна дейност“ е субективно, формално понятие, което изразява осъществяващия дейността субект. То не е функционално понятие, не съответства на различните функции, които органите и длъжностните лица по чл. 1 ЗОДОВ имат и които различни функции осъществяват чрез различни по своята правна същност актове и действия, съответно бездействия. Субектите по чл. 1 ЗОДОВ могат да изпълняват различни функции и задачи. Много пъти един и същ орган е натоварен с няколко различни по същността си функции - нормотворчески, контролни, правораздавателни, изпълнителни. Не вида на функцията и задачата, а качеството на правния субект на орган /длъжностно лице/ на държавата или на общината и относимостта на акта, действието или бездействието към това му качество /при и по повод/, е релевантно за отговорността по чл. 1 ЗОДОВ“ /определение по адм. д. № 30/2014 г., смесен 5 чл. с-в ВАС/.

Съгласно мотивите на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. по тълк. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС „държавата отговаря за всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането, която отговорност е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми“.

В конкретния случай с окончателното съдебно решение е отменена като незаконосъобразна заповед, с която на ищеца е наложена ПАМ по ЗДвП.

3. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ „държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице“.

С оглед разпределената доказателствена тежест ищецът не доказва, че същият е претърпял вреди – имуществени и неимуществени, като въпреки предоставената му възможност не е посочил

доказателства и не е направил доказателствени искания.

Съдът намира претенцията за обезщетяване на претърпени от ищеца имуществени вреди за неоснователна, доколкото вредите не са доказани по основание и размер. Издаването на незаконосъобразната заповед за налагане на ПАМ, отменена впоследствие от съда, е лишило ищеца за периода на действието ѝ от възможността да управлява МПС, но по делото не се представиха доказателства за вида на причинените имуществени вреди /претърпени загуби или пропуснати ползи/, нито се доказва по какъв начин се формира претендираната сума в размер на 200 евро. Ищецът не е ангажирал доказателства - извлечение от сметки, платежни документи, удостоверяващи използването на алтернативен транспорт при придвижване, нито е поискал допускане на съдебно-икономическа експертиза, така че да се установят направените от него разходи именно поради липсата на СУМПС. В този смисъл решение по адм. дело № 7623/2025 г., III отд. на ВАС.

Съдът намира претенцията за обезщетяване на претърпени от ищеца неимуществени вреди за неоснователна, доколкото вредите не са доказани по основание и размер. Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. В случая в хода на съдебното производство не се установиха негативни преживявания за ищеца, изразяващи се в стрес, тревога, чувство на несигурност, безпокойство, неудобство предвид нарушаване на нормалния начин на живот, затрудненията при придвижване, изпълнението на трудовите функции, грижата за членове на семейство, нито се събраха доказателства или направиха доказателствени искания /напр. разпит на свидетели, изслушване заключение на психологическа експертиза/ с цел установяване на негативните за ищеца преживявания. В този смисъл решение по адм. дело № 1132/2025 г., III отд. на ВАС.

Препятства се преценката на съда дали е причинно-следствена връзка между твърдените като претърпени вреди и незаконосъобразния акт и пряка и непосредствена ли е тази връзка. Отделно, по делото са приети като доказателства справка за нарушител и картон на водача, видно от които лицето има и други нарушения на ЗДвП, за което са съставени АУАН и издадени НП или издадени фишове с дати, близки до тези на заповедта, от която се сочи, че са претърпени вреди, което ограничава преценката на съда от кой точно акт или действие са претърпени вредите, като не може да приеме за безспорно доказано, че твърдените вреди са именно от отменената заповед.

За пълнота следва да се отбележи и, че ищецът сочи период на вредите – 12.03.2026 г. – 14.05.2026 г., като е игнорирал обстоятелството, че с влязло в сила на 21.04.2026 г. определение е спряно изпълнението на заповедта. Видно от представената справка картон на водача и писмо на началник група в сектор при отдел „Пътна полиция“ – СДВР, отнетото СУМПС е върнато на 14.04.2026 г. От тези факти се обуславя извод, че твърдените вреди не се доказват като причинени до датата на влизане в сила на решението за отмяна на акта.

4. Липсата на някой от елементите за ангажиране отговорността на държавата по реда на ЗОДОВ е предпоставка искът на Т. А. Т. да бъде отхвърлен като неоснователен.

Действително е утвърдено в практиката на ВАС, че след влизане в сила на съдебния акт, с които се обявява незаконосъобразност на акт, държавата дължи пълно репарирание на понесените вреди с оглед спазването на принципите на равностойност, ефективност, пропорционалност, но това репарирание при липсата на доказателствата за понесените вреди не следва да води до неоснователно обогатяване на страна. В този смисъл решение по адм. д. № 5978/2025 г., III отд. на ВАС.

5. Неоснователна е претенцията на ищеца за присъждане на законната лихва върху сумата, представляваща обезщетение /т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2004 г. по тълк. д. №

3/2004 г., ОСГК на ВКС; решение по адм. д. № 12024/2022 г., III отд. на ВАС/.

6. С оглед изхода от спора, на основание чл. 10, ал. 2 и ал. 4 ЗОДОВ във връзка с чл. 24, изр. второ НЗПП в полза на ответника се дължат разноски в размер на 66.47 евро, представляващи юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран, **Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав**
РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска, подаден от **Т. А. Т.**, ЕГН [ЕГН], срещу Столична дирекция на вътрешните работи за присъждане на сумата в общ размер на 2000 евро, представляваща обезщетение за неимуществените вреди в размер на 1800 евро и обезщетение за имуществените вреди в размер на 200 евро /съгласно уточнение от 04.06.2026 г./, причинени в периода от 12.03.2026 г. до 14.05.2026 г. от отменената с решение № 18516/14.05.2026 г. по адм. дело № 4193/2026 г. на Административен съд София-град като незаконосъобразна заповед за прилагане на принудителна административна мярка № 26-4332-001263/12.03.2026 г., издадена от полицейски инспектор в отдел „Пътна полиция“ - Столична дирекция на вътрешните работи, ведно със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на решение № 18516/14.05.2026 г. по адм. дело № 4193/2026 г. на Административен съд София-град до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Т. А. Т., ЕГН [ЕГН], с адрес – [населено място], [улица], вх. В, ет. 2, ап. 22, да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи, с адрес – [населено място], сумата в размер на 66.47 евро, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ: